

[Holdgaard.]

Betænkigheder Gang paa Gang kommet til Orde. Hvor jeg personlig har deltaget i Møder om disse Spørgsmaal, har jeg mødt de samme Betænkigheder, og derfor forekommer det mig baade betimeligt og rigtigt, at vi her i Folketinget faar Klarhed over, paa hvilken Maade man ved Starten af disse Driftslaane foreninger har overvundet disse Betænkigheder.

Det faar man intet at vide om i det Lovforslag, der her foreligger, idet vi kun faar at vide, at de 6 Mill. Kr. er opbrugt. Naar man i saa kort Tid har udlaant 6 Mill. Kr. og nu stiller Forslag om Bevilling paa yderligere 6 Mill. Kr., maa Rigsdagen, synes vi, have noget at vide om, under hvilke Former de er udlaant, om det er sket absolut i Overensstemmelse med Lovens Forskrifter.

Jeg skal selvfølgelig indrømme — ogsaa overfor det ærede Medlem Hr. Kr. Kristensen, jeg ønsker ogsaa at give ham, hvad der tilkommer ham —, at Venstres Rigsdagsmænd og Venstres Presse har gjort en stor Indsats for at faa disse Penge ud. Jeg har læst Referater fra Møder, hvor man har søgt at oplyse Befolkningen om denne Bevilling, og jeg forstaa, at man, naar man vedtager en saadan Lov, ønsker, at den skal blive brugt.

Imidlertid melder det Spørgsmaal sig: Hvem har faaet Del i disse 6 Mill. Kr., og under hvilke Former er det sket? Jeg vil her gerne tillade mig at rette det Spørgsmaal til den højtærede Landbrugsminister: Har man fraveget den solidariske Forpligtelse? I Bladreferater har man set, at Loven er blevet fortolket derhen, at f. Eks. en større Landbruger kunde gaa ind i en solidarisk Laane forening med kun en Del af Jordværdien garanteret, hvorimod andre Landbrugere har maattet gaa ind med Garanti for den fulde Jordværdi. Ved at læse saadanne Referater har man faaet det Indtryk, at man gennem Loven og maaske gennem Cirkulærer har kunnet finde Vej frem, saa at man i nogen Maade kunde frigøre sig for det solidariske Ansvar.

De danske Landbo foreninger har mere end een Gang beskæftiget sig meget indgaaende med dette Spørgsmaal; i en af de samvirkende danske Landbo foreninger offentliggjort Beretning er der flere Gange refereret Forhandlinger derom. Paa Side 100 i den nævnte Beretning hævdes det under en Forhandling, at Driftslaane foreningernes Medlemmer selv er i Stand til at begrænse det solidariske Ansvar

gennem Vedtægterne. Det er dette, som mit Parti og jeg gerne vil have nogle Oplysninger om, hvorvidt man gennem Vedtægterne for disse Foreninger har søgt at begrænse det solidariske Ansvar.

Endvidere kunde jeg ønske at rette det Spørgsmaal til den højtærede Minister: I hvor mange Tilfælde har man set bort fra Bestemmelsen i § 2, Punkt b., hvor der staaer, at ingen maa være Medlem af mere end een Driftslaane forening? Jeg kunde godt tænke mig, at der kunde være Tilfælde, hvor det var naturligt og rimeligt at se bort fra denne Bestemmelse, og jeg tager neppe fejl, naar jeg gaar ud fra, at man har set bort fra den; men det har nogen Betydning, synes jeg, at faa at vide, hvordan man har fortolket den Bestemmelse.

Naar jeg rejser disse Spørgsmaal her, er det paa ingen Maade, fordi mit Parti og jeg ønsker at lægge os i Vejen for en Hjælp til de kriseramte Landbrugere. Det har vi bevist paa saa mange Omraader, at vi ikke ønsker. Baade i forrige Samling og i denne Samling har vi selv stillet Forslag, som tager Sigte paa at hjælpe; saa at sige hver Gang man har søgt at begrænse de efter vor Mening karrige Bevillinger til landbrugsfaglige Opgaver, har vi været derimod. Vi maa imidlertid have nogen Klarhed over, hvordan Loven har virket.

Jeg vil ogsaa gerne stille det Spørgsmaal til den højtærede Landbrugsminister, om man ved Oprettelsen af disse Foreninger har lukket mange Landboere ude, og om man for enkelte af disse Medlemmer, for at de kunde faa Del i Goderne, har forlangt betryggende Kaution? Jeg har en særlig Anledning til at rette dette Spørgsmaal, idet jeg i Sommer modtog et Brev, dateret den 16. August 1928, underskrevet med to Mænds Navne. Jeg udbeder mig den højtærede Formands Tilladelse til ganske kort at citere det. Det lyder saaledes:

„Her i Sognet — jeg skal ikke nævne Sognets Navn —, er oprettet en Driftslaane forening. Af dem, som søgte Optagelse, blev to nægtet, og af 13 forlangtes betryggende Kaution. Nu vil vi gerne spørge Dem: Er det lovligt? for saa er det hele hen i Vejret, naar de, som trænger til at laane, intet kan faa. Vi synes, det er meningsløst at skulle stille Kaution og saa være med til at være solidariske med dem, som kan faa Laan uden Kaution.“

Derefter kommer Navnene.

Jeg tror, baade Tinget og den højtærede Minister vil forstaa, at naar man